

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยย่อ

ครั้งที่ ๓๘ / ๒๕๕๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๒

วันเสาร์ที่ ๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๓ นาฬิกา

เมื่อสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ประธานสภาฯ ได้กล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๔ / ๒๕๕๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๒

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้ ประธานสภาฯ อนุญาตให้สมาชิกสภาฯ ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้ตามลำดับ คือ

๑. พระศรีวราหุรักษ์ (เชียงใหม่) ตั้งกระทู้ถามว่า ทราบว่าพระศรีวิไชย ซึ่งเป็นพระภิกษุที่ราษฎรในภาคพายัพนับถือเป็นจำนวนมาก เวลานี้อาพาธอยู่ที่จังหวัดลำพูน รัฐบาลได้ทราบอาการเป็นอย่างไรบ้าง และได้เอาใจใส่จัดการในการรักษาพยาบาลอย่างไรบ้างหรือไม่ และจะจัดแพทย์ที่ชำนาญไปช่วยรักษาพยาบาลจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ รัฐมนตรี ตอบว่า พระศรีวิไชยได้อาพาช
เป็นโรคเกือบแก่ปอดและวิดัลต้องทวารกระเดาะกระเดาะมานานแล้ว
ข้าหลวงประจำจังหวัด เจ้าผู้ครองนครลำพูน และเจ้าคณะจังหวัด
ได้เป็นพระจัดการรักษาพยาบาลตลอดมา เมื่อเดือนกรกฎาคมค.ศ.กม
อาการทวิชน และเนื่องจากท่านเจ้าพระยาอยู่ที่วัดบ้านปาง ท้องที่
อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน ห่างไกลจังหวัด ไม่สะดวกแก่การรักษา
พยาบาล ข้าหลวงประจำจังหวัดลำพูน เจ้าคณะจังหวัดพร้อมด้วย
แพทย์สาธารณสุขจังหวัดได้ออกไปเยี่ยมและอาราธนาให้ย้ายเข้ามา
รักษาที่วัดจามเทวี ตำบลในเมือง จังหวัดลำพูน ขณะนี้ได้รับการ
พยาบาลอยู่ที่จังหวัดแล้ว อาการอาพาชปรากฏว่าค่อยทุเลาขึ้น ใน
การรักษาพยาบาล เจ้าผู้ครองนครและข้าหลวงประจำจังหวัดเป็น
ผู้จัดถวายทุกอย่าง

๒. นายอรุณ ทองบั้งโชติ (พระนคร) ตั้งกระทู้ถามว่า อากร
ค่าน้ำบ่อปลาและคูบ้านในอำเภอหนองจอก อำเภอมีนบุรี อำเภอ
ตาตกระบัง ซึ่งอยู่ในท้องที่จังหวัดพระนครนั้น เมื่อไรจะยกเด็ก
เสียที เพราะเหตุว่าอำเภออื่น ๆ ของจังหวัดพระนคร นอกจาก
๓ อำเภอนี้แล้วไม่ต้องเสียอากรค่าน้ำ เหตุนี้ท่านจะปรับปรุงแก้ไข
ยกเด็กการเก็บอากรค่าน้ำใน ๓ อำเภอนี้ให้เหมือนกับอำเภออื่น ๆ
ของจังหวัดพระนครจะได้หรือไม่ ถ้าท่านจะยกเด็กไม่เก็บแล้วจะ

วันที่ ๓๒ กันยายน ๒๕๑๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ หน้า ๒๐๕๖

ยกเลิกได้เมื่อใด จะดำเนินการต่อนเพื่อราษฎรจะได้ลอบอกและคู
บ้านเพื่อได้อาศัยน้ำในบ่อและคูต่อไป ถ้าขัดข้องๆ เพราะเหตุใด

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง
ตอบว่า ยังไม่มีเหตุที่ควรจะยกเลิกประการใด เพราะในอำเภอ
เหล่านั้นแต่เดิมมาก็ได้เก็บอากรค่าน้ำอยู่แล้ว

๓. ขออนุสรสิทธิกรรม (เพ็ชรบูรณ์) ตั้งกระทู้ถามว่า ๑. รัฐบาล
ทราบบ้างหรือไม่ว่าจะมีการ ประชุมพิชกรรมนานาชาติครั้งที่ ๓๒
กำหนดวันที่ ๓๒ ถึง ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๓ ณ กรุงแบร์ลิน ประเทศ
เยอรมันนี ๒. รัฐบาลได้รับเชิญจากเลขานุการทั่วไปของที่ประชุม
พิชกรรมนานาชาติ ให้เข้าร่วมการประชุมด้วยหรือไม่ หากจะได้
รับเชิญหรือไม่ก็ตาม แต่เพราะเหตุว่าสยามก็เป็นเมืองกลีกรรม
ประเทศหนึ่งเหมือนกัน รัฐบาลจะแต่งตั้งหรือ จัดส่งผู้แทนของ
ประเทศเราไปเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อนำวิทยากรต่างๆ ของการ
พิชกรรมนานาชาติมาเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศของเรา
บ้างจะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ๓. ข้าพเจ้าได้ทราบว่า มีผู้จัดตั้ง
สมาคมพิชกรรมแห่งกรุงสยามขึ้นแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ ในอันที่
จะส่งเสริมและช่วยเหลือให้การทำไร่ นา ส่วนของชาติเจริญขึ้น ซึ่ง
เป็นนโยบายส่วนหนึ่งของรัฐบาลเวลานี้ แต่กิจการของสมาคมนี้ยัง
ไม่สามารรถที่จะดำเนินไปด้วยดี เพราะขาดความเอาใจใส่และช่วย

เล่ม ๕๕ หน้า ๒๐๔๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๒ กันยายน ๒๔๗๓

เหตุของรัฐบาล เมื่อเช่นนี้แล้วรัฐบาลกรุณาหาช่องทางอุปถัมภ์บำรุง
สมาคมนี้ให้มีความเจริญก้าวหน้า เช่นในต่างประเทศเขาทำกันบ้าง
จะได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรา
ธิการ ตอบว่า ๑. รัฐบาลได้ทราบแล้ว ๒. รัฐบาลได้รับเชิญให้
ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมเหมือนกัน แต่เนื่องจากรัฐบาลยังไม่พร้อม
ที่จะปฏิบัติตามคำเชิญได้ จึงได้ตอบปฏิเสธ แต่ก็ได้แสดงความ
ประสงค์ขอรายงานการประชุมเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว ๓. รัฐบาล
พร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนสมาคม ที่มีวัตถุประสงค์ ในอันที่จะส่งเสริม
การกสิกรรมของประเทศเสมอ สมาคมพืชกรรมที่กล่าวนี้
ทางการก็ได้เคยช่วยเหลือ เช่นการให้รางวัลในการประกวด และ
ให้ยืมสถานที่ใช้ในการประกวด

๔. นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) ตั้งกระทู้ถามว่า
เมื่อรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันรัฐ
ธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๓ แล้ว ผู้ที่ได้รับโทษตามพระราชบัญญัติ
ป้องกันรักษารัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๒ นั้น จะได้รับความ
กรุณาจากรัฐบาลอย่างไรบ้างหรือไม่

พระยาสุจริตภิมย์ รัฐมนตรี ตอบว่า พระราชบัญญัติยกเลิก
พระราชบัญญัติป้องกันรักษารัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๓ นั้น มิได้

มีบทบัญญัติว่าให้ผลย้อนหลังไปถึงผู้ที่ได้รับโทษอยู่ก่อนแล้ว แต่อย่างไรก็ดี รัฐบาลเห็นว่าควรจะได้รับความกรุณาอยู่บ้าง สำหรับพวกที่จำคุกเขตต์ให้อยู่ กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งไปตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม เพิกถอนคำสั่งนั้นหมดสิ้นไปแล้ว

๕. นายเตียง ศิริขันธ์ (ลี้ภัยนคร) ตั้งกระทู้ถามว่า ๑. เงินเดือนค่าที่โอนให้แก่ลูกเดือนนี้ เมื่อยุบมณฑลแล้ว มณฑลได้แบ่งปันให้แก่จังหวัดบ้างหรือไม่ ๒. เงินจำนวนนี้ได้จ่ายไปเฉพาะในงานของลูกเดือนหรืออย่างไร ๓. การให้กู้ยืมเงินรายหมื่นบ้างหรือไม่

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ รัฐมนตรีตอบว่า ๑. เมื่อยุบมณฑลแล้ว มณฑลที่มีบัญชีแยกเป็นจังหวัดก็แบ่งให้จังหวัดนั้น มณฑลที่ไม่มีบัญชีแยกเป็นรายจังหวัดไว้ ก็ส่งเงินไปยังสภากรรมการกลาง ผากธนาคารพาณิชย์ให้ต่อไป ๒. เงินจำนวนที่กล่าวนี้ได้จ่ายไปแต่เฉพาะในงานของลูกเดือนเท่านั้น ๓. ตั้งแต่ได้คักทอดมาเมื่อทรัพย์สินของลูกเดือนแล้ว ไม่มีการให้กู้ยืมอีกเลย

๖. นายสุวิชัย พันธเศรษฐ (เชียงใหม่) ตั้งกระทู้ถามว่า ๑. ขอทราบจำนวนคนสัญชาติสยามที่รับราชการทหารแล้ว และตั้งขอยกเงินจากการเสียเงินรัชชูปการทั่วพระราชอาณาจักรสยามใน พ.ศ. ๒๔๗๒ ว่ามีจำนวนเท่าใด เป็นจำนวนเงินเท่าใด ๒. ขอทราบ

จำนวนคนสัญชาติสยามที่ต้องเสียเงินรัชชูปการทั้งพระราชอาณาจักร
สยามใน พ.ศ. ๒๔๗๘ มีจำนวนเท่าใด เป็นจำนวนเงินเท่าใด ๓. ขอ
ทราบจำนวนผู้ที่ยากจนไม่มีทรัพย์สินจะเสียรัชชูปการจริง ๆ ตามที่
เจ้าหน้าที่ได้สำรวจแล้วดังนี้ ก. คนสัญชาติต่างประเทศมีจำนวน
เท่าใด ข. คนสัญชาติสยามมีจำนวนเท่าใด ๔. ขอทราบยอดจำนวน
คนค้างรัชชูปการตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๘ ถอยหลังขึ้นไป และยอดเงินที่
ค้างดังนี้ ก. คนสัญชาติต่างประเทศเท่าใด จำนวนเงินเท่าใด ข. คน
สัญชาติสยามเท่าใด จำนวนเงินเท่าใด

หตวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี ตอบว่า กระทรวง
การคลังไม่สามารถจะให้คำตอบได้ เพราะไม่ได้ทำสถิติแยกไว้

๗. นายแฉะ เบญจามัน (ยะดา) ตั้งกระทู้ถามว่า ๑. เรื่อง
ชุดแร่ดีบุกของบริษัทบัตตาน์ทิน ซึ่งอังกฤษได้ทำการชุดแร่ในท้องที่
ตำบลดำพญา อำเภอสังขะ จังหวัดยะดา แล้วทำให้ดินโคลนและ
ทรายไหลลงมากดทับดินนาของราษฎร ซึ่งทำให้ราษฎรได้รับความ
เดือดร้อนและเสียหายในการจะปลูกข้าวไม่ใคร่สมบูรณ์ดังเดิมนั้น
รัฐบาลทราบแล้วหรือยัง และรัฐบาลมีนโยบายจะแก้ไขหรือจะ
ตกลงกับบริษัทจะดีหรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ๒. ราษฎรผู้
ได้รับความเสียหายในเรื่องนี้ ๒ ตำบล ๑. ตำบลดำใหม่ ๒. ตำบล
พร้อม คิดเป็นเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๕๐๐ ไร่ รัฐบาลจะช่วยจัดการ

และปราณีประนอมเรียกค่าเสียหายจากบริษัทเพื่อทดแทนที่ดินที่
เสียหายลงไปนั้นจะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ๓. สำหรับ
เรื่องที่ดินดังกล่าวมาแล้วนั้น ราษฎรเคยไปร้องทุกข์ต่อกำนันใน
ท้องที่ตำบลตาพญาและต่อคณะกรรมการอำเภอแต่คงหลายครั้งมาแล้ว
เพื่อให้ช่วยจัดการแต่ก็ไม่เป็นผลสำเร็จ เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลจะ
เห็นสมควรประการใด หรือจะให้คนต่างตำบลมากดขี่พดเมืองของ
เราเช่นนั้นหรือ ๔. เมื่อรัฐบาลทราบเหตุผลเพียงพอก็แต่ยังไม่
จัดแจงและไม่ปราณีประนอมเป็นที่ตกลงกันกับบริษัท เจ้าของเนื้อที่
นาประมาณ ๕๐๐ คนอาจจะฟ้องบริษัทต่อศาลเพื่อเรียกเงินค่าเสียหาย
ก็ได้ เมื่อเกิดเป็นความกันขึ้นแล้วอาจจะกระทบกระเทือนถึงรัฐบาล
และยังจะทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนนานาประการ ชน
รัฐบาลจะเห็นเป็นประการใดบ้าง และจะอย่างไร

พ.อ. พระยาฤทธิโชคไชย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ
ตอบว่ารัฐบาลขอตอบรวมกันว่า การบ่อนทำลายความเสียหายอันเกิด
จากเหมืองแร่ปล่องน้ำต่างแร่หรือน้ำขุ่นข้นออกจากเขตต์ประทาน
บัตรนั้น ได้มีกฎกระทรวงเกษตราธิการเรื่องกำหนดจำนวนดินทราย
ที่ปล่องออกนอกเขตต์เหมืองแร่ พ.ศ. ๒๔๖๖ บังคับไว้แล้วว่า เหมือง
แร่ภายใต้จะปล่องน้ำต่างแร่หรือน้ำขุ่นข้นออกจากเขตต์ประทานบัตร
จะต้องได้รับอนุญาตก่อน และน้ำนั้นต้องมีดินทรายปนอยู่ไม่เกินกว่า

๒๐๐ เกรนต์ ๑ ศกอต แต่ต้องไม่มีทรายหยาบหรือวัตถุที่คล้ายคลึงเจือปนอยู่ด้วย และทางการก็ได้พยายามกวดขันให้เหมืองแร่ต่างๆ ปฏิบัติตามนั้น ถ้าปรากฏว่าราษฎรได้รับความเดือดร้อนเสียหายเนื่องจากการทำเหมืองแร่แล้ว ทางการได้เคยจัดการเรียกค่าเสียหายให้แก่ราษฎรทุกคราว โดยเฉพาะเหมืองแร่ตามกะทู้ตามัน ทางการได้ทำการสอบสวนแล้วได้ความว่าเมื่อพ.ศ. ๒๕๑๑ มีราษฎรคำบดดำใหม่ได้ร้องทุกข์ต่อทางการ ๒ ราย รายแรกมีราษฎรรวม ๒๘ คนร้องทุกข์ว่าบริษัทเหมืองแร่เดินเรือขุดบีดันดำคลอง ทำให้น้ำไหลไม่สะดวกเหมือนแต่ก่อน เป็นเหตุให้มีน้ำไม่พอใช้และเสียหายแก่การทำนา ทางการได้จัดการสอบสวนและสั่งให้เหมืองแร่จัดการแก้ไขขุดระบายน้ำให้ราษฎรได้ใช้น้ำตามปกติ และได้จัดการไต่ถามคดีให้บริษัทเหมืองแร่ใช้ค่าเสียหายแก่ราษฎรเรียบร้อยแล้ว ส่วนรายหลังมีราษฎร ๒ คนร้องทุกข์ว่าได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากมูลดินทรายของเหมืองแร่ไหลมาทับถมที่นาเสียหาย ทางการก็ได้สั่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบแล้ว แต่ผลของการสอบสวนไม่แสดงชัดว่าความเสียหายนั้นเกิดจากการทำเหมืองแร่เรื่องจึงเป็นอันระงับไป

๘. นายเออน ณสงขลา (สงขลา) ตั้งกะทู้ตามันว่า ๑. ด้วยข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนอัตรา ๓๐ ถึง ๕๐ บาท ทางการจ่ายเงิน

ค่าเช่าที่พักให้วันละ ๕๐ สตางค์ ตามอัตราทางการได้จริงไว้ ถ้า
• ว่าถึงที่พักในพระนครก็พอจะหาพักได้ แต่สำหรับตามหัวเมืองหา
ยากเต็มที่ และจะว่าหาไม่ก็ได้ เมื่อเป็นเช่นข้าราชการเหล่านี้
ก็หาที่พักไม่ได้ ต้องอาศัยวัดนอนถ้ำ อาศัยตามบ้านเพื่อนก็มี
ต. เป็นกวนาบดลข้าราชการต้องเบียดเสียดกัน ยิ่งเป็นข้าราชการฝ่าย
ปกครองด้วยแล้วอาจทำให้เสื่อมความนิยมนับถือจากประชาชน
จนมีข้าพเจ้าใคร่ขอทราบว่าการกระทรวงการคลังได้ตั้งอัตรา
ค่าเช่าที่พักให้แก่ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือน ๓๖ ถึง ๕๐ บาทไว้เพียง
วันละ ๕๐ สตางค์นั้น ได้อาศัยหลักเกณฑ์อย่างไรบ้างเรื่องค่านอน
๒. และเมื่อปรากฏเป็นการเดือดร้อนและนำความเลื่อมใสแก่บุคคล
เกียรติศักดิ์ของข้าราชการเช่น กระทรวงการคลังคิดจะปรับปรุง
อัตราค่าเช่าที่พักของข้าราชการเหล่านี้หรือไม่ ๓. ถ้าคิดที่จะ
ปรับปรุงจะปรับปรุงอย่างไร เมื่อใด

หลวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี ตอบว่า ๑. การจ่ายเงินค่า
เช่าที่พักให้แก่ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือน ๓๖ ถึง ๕๐ บาทวันละ
๕๐ สตางค์นี้ อาศัยหลักเกณฑ์ว่า ให้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงแต่วัน
หนึ่งไม่เกินเบียดเสียดเดินทางปกติ เป็นเครื่องค่านอน ข้อ ๒ และ ๓
ขอตอบรวมกันว่า กำลังปรับปรุงอยู่แล้ว

ส่วนกระทู้ถามของนายสุวิชัย พันธุ์เกษม (เชียงใหม่) เรื่อง การให้สัมปทานป่าไม้แก่บริษัทต่างประเทศนั้น ผู้ตั้งกระทู้ขอถอน สำหรับกระทู้ถามของนายปรีกษ์ แก้วปลั่ง (สุรินทร์) เรื่อง เปลี่ยน ภัยค่าในระเบียบการให้เงินเดือนครูประชาบาลนั้น ผู้ตั้งกระทู้ไม่มา ประชุม ประธานสภาฯ จึงสั่งให้เลื่อนไป

ครั้นแล้วที่ประชุมได้พิจารณาญัตติขอขยายสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับการบริหารคณะสงฆ์ ของรัฐบาล ต่อจากวันก่อนเป็นการ ดับจนเสร็จเรื่องนี้

ประธานสภาเสนอญัตติด่วนของนายทิม ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) เรื่องขอให้เพิ่มวันประชุมในวันพฤหัสบดีขึ้นอีก ๓ วันทุก ๆ สัปดาห์ ที่ประชุมลงมติไม่เห็นชอบด้วย

เลิกประชุมเวลา ๓๘.๒๒ นาฬิกา

คหกรรมบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๐ / ๒๔๘๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๒

วันอังคารที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๓๕.๓๕ นาฬิกา

เมื่อสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ประธานสภาฯ ได้